

Un bon senyal

“Televisió sense Fronteres” és la primera iniciativa legislativa popular presa en consideració pel Congrés espanyol. Aquest fet, abstenció del PP inclosa, obre la via perquè TV3 es pugui tornar a sintonitzar al País Valencià.

■ Un dossier de Víctor Maceda

Al parlament espanyol encara és molt viu el record de Francisco Camps, vice-president primer del Congrés entre l'abril del 2000 i l'abril del 2002. Els diputats que hi van coincidir l'evocuen com una icona del regionalisme benentès, amb intervencions ocasio-

nals que no acabaven de lligar, però, amb el seu tarannà moderat.

N'hi ha que no han oblidat, per exemple, la seua participació estel·lar a l'homenatge que la cambra va retre a Víctor Balaguer, en escaure's el centenari de la mort del polític i escriptor.

El Congrés pren el comandament. El popular Mariano Rajoy, Josep Antoni Duran i Lleida (CiU) i Joan Ridaó (ERC) dialoguen en un recés parlamentari. El futur de la ILP és a les seues mans.

Camps, que va presidir l'acte i s'hi va adreçar íntegrament en català, va compartir taula amb l'historiador Josep Termes, l'alcalde de Vilanova i la Geltrú –el socialista Sixte Moral– i el diputat de CiU Carles Campuzano.

Cap d'ells no devia sospitar que, una dècada més tard, la política frontista envers Catalunya de Francisco Camps al capdavant de la Generalitat Valenciana –n'ha estat president entre el 2003 i el proppassat juliol– menaria a una iniciativa legislativa popular (ILP) històrica, la primera de la democràcia espanyola que supera el tall de la presa en consideració al Congrés.

En efecte, la ILP “Televisió sense fronteres” –originada per la clausura de les emissions de TV3 al País Valencià i que va reunir 651.650 signatures, de les quals la Junta Electoral Central només va invalidar el 3,86%– ha tingut molta més sort que no les deu que durant les vuit legislatures anteriors també van aconseguir el mínim de 500.000 suports –un dels més alts de tota la Unió Europea– requerits per tal de ser sotmesa, o no, a tràmit parlamentari.

A la sisena legislatura –del 1996 al 2000, amb José María Aznar al poder–, se'n van presentar cinc: sobre el marc regulador del finançament del sistema educatiu, la reforma de la llei de propietat horitzontal, la regulació dels llibres de text de l'ensenyament bàsic, la regulació de la jornada laboral i la reclamació dels deutes comunitaris. Aquesta darrera ILP no fou admesa a tràmit, per bé que va ser subsumida per una iniciativa posterior del govern.

A la setena legislatura –del 2000 al 2004, també liderada pel PP–, quatre ILP van picar a la porta del Congrés, totes en va: versaven sobre la llei reguladora de la subcontractació al sector de la construcció, els principis d'ordenació dels medicaments, la llei d'estabilitat i seguretat a l'ocupació i sobre acords i pactes de les administracions públiques i la garantia del poder adquisitiu dels treballadors.

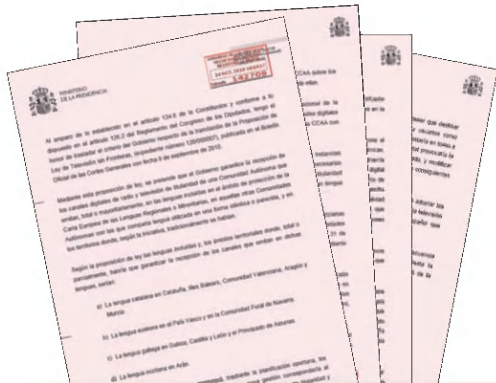
A la vuitena, ja amb José Luis Rodríguez Zapatero a la Moncloa, la cambra tampoc no va prendre en consideració una iniciativa popular que instava a modificar el codi civil en matèria de matrimoni i adopció.

Camps contra Camps. Paradoxalment, la base jurídica de la ILP “Televisió sense fronteres” –que demana a l'estat d'estendre el senyal de les televisions autonòmiques a totes les comunitats que comparteixen una mateixa llengua– no sols rau en el respecte al plurilingüisme recollit a la Constitució espanyola, sinó que també esmenta la Carta Europea de les Llengües Regionals i Minoritàries, tractat que data del 1992 i que fou ratificat pel govern d'Aznar el 2 de febrer del 2001, després d'un tràmit parlamentari en què el ponent del PP fou Camps.

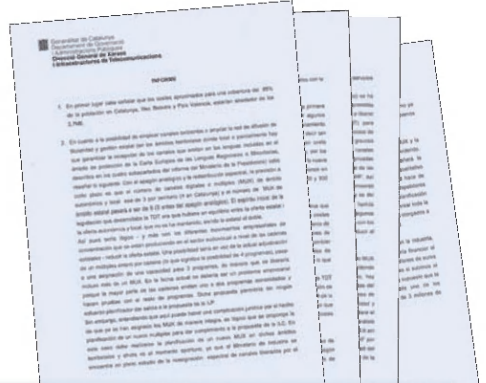
El document en qüestió insta els estats a vetllar per les emissions de les ràdios i televisions que fan servir una llengua minoritària, com és el cas de la catalana, a fi que el seu senyal arribe a tots els territoris on es parla, independentment de quines siguin les fronteres administratives.

El suport de destacades personalitats dels diversos territoris amb llengua pròpia –ex-presidents, presidents de parlament, presidents d'acadèmies de la llengua, portaveus parlamentaris al Congrés, dirigents sindicals i empresarials, rectors universitaris i fins i tot destacades figures del món eclesiàstic– va servir per a impulsar la ILP i superar amb escreix el mig milió de signatures necessàries. Una feina ingent que anava paral·lela a la persecució impenitent contra les emissions de TV3 i els altres tres canals de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) que se sintonitzaven al País Valencià.

Un procés iniciat el gener del 2007 –en plena precampanya electoral autonòmica– que va tenir el primer moment crític el 27 d'abril d'aquell any, quan va ser precintat el repetidor de la Carrasqueta (Alacantí), que servia el senyal a Alacant i la seua àrea metropolitana. El setge no va cessar, tot i que la justícia s'hi manifestava de manera contradictòria segons cada cas i, sobretot, cada magistrat. Finalment, però, l'acumulació de multes imposades a Acció Cultural del País Valencià (ACPV) –que els anys 80 havia bastit la xarxa de repetidors mitjançant subscripció popular i que els havia mantinguts 25 anys– va obligar l'entitat a tallar els canals de la CCMA el 17 de febrer del 2011. La suma de les sancions ultrapassava els 800.000 euros, cosa que comprometia el futur de l'organització.

L'octubre del 2010, el ministeri dirigit per Teresa Fernández de la Vega vetà la ILP per massa cara. Un informe de la Generalitat de Catalunya elaborat per empreses del sector en desmuntà la tesi.

MINISTERIO DE LA PRESIDENCIA

CONGRESO DE LOS DIPUTADOS SECRETARÍA GENERAL DE ADMINISTRACIÓN REGISTRO DE LEYES

14 OCT. 2010 18:10:37

Extrada 142709

Al amparo de lo establecido en el artículo 134.6 de la Constitución y conforme a lo dispuesto en el artículo 126.2 del Reglamento del Congreso de los Diputados, tengo el honor de trasladar el criterio del Gobierno respecto de la tramitación de la Proposición de Ley de Televisión sin Fronteras. (expediente número 120/000007), publicada en el Boletín Oficial de las Cortes Generales con fecha 8 de septiembre de 2010.

Generalitat de Catalunya Departament de Governació i Administracions Públiques Direcció General de Xarxes i Infraestructures de Telecomunicacions

INFORME

1. En primer lugar cabe señalar que los costes aproximados para una cobertura del 85% de la población en Catalunya, Illes Balears y País Valencià, estarían alrededor de los 3,7M€.

Pues bien, dada la actual ocupación de la banda de frecuencias utilizada para la difusión terrestre, la medida propuesta requeriría la planificación de nuevos múltiples digitales en la banda que quede disponible después de la liberación del dividendo digital.

Esto implicaría, en primer lugar, eliminar en buena medida las ventajas que supone el destinar el dividendo digital para la provisión de servicios de comunicaciones electrónicas, en aquellas Comunidades Autónomas en las que este espectro se emplee parcialmente para la difusión de nuevos canales de televisión. La no disponibilidad del dividendo digital para prestar servicios de comunicaciones electrónicas imposibilitaría el cumplimiento de los objetivos nacionales y de la Agenda Digital para Europa de despliegue de banda ancha en movilidad, y provocaría perjuicios económicos inmediatos derivados de la imposibilidad de utilizar el dividendo digital para prestar servicios de comunicaciones electrónicas, que se estiman entre 12.000 y 16.000 millones de euros (adaptación a España de previsiones de la Comisión Europea).

El informe del Ministerio de la Presidencia indica que "A título ilustrativo se estima que las cantidades que el Gobierno va a tener que destinar para compensar los costes incurridos por operadores de televisión y usuarios como consecuencia del movimiento de canales para liberar el dividendo digital, estaría en torno a los 600 y 800 millones de euros". Obviamente esto cabe enmarcarlo en el coste que implicará tener que cambiar los actuales canales de emisión de TDT por la nueva planificación a canales de frecuencias más bajas para dar respuesta a la propuesta planteada por Europa a lo que se le ha llamado el "dividendo digital".

Adicionalmente, la iniciativa impone al Estado la financiación de los costes de los nuevos múltiples para las Comunidades Autónomas afectadas, al atribuirle su gestión, lo que supone un coste recurrente anual en el entorno de los 15 millones de euros.

3. En absoluto estamos de acuerdo con la afirmación que la planificación de un nuevo MUX implicaría "eliminar en buena medida las ventajas que supone el destinar el dividendo digital para la provisión de servicios de comunicaciones electrónicas". Es más, hay posicionamientos públicos de la Generalitat dando respuesta a consultas públicas del Ministerio de Industria, o de la CMT o incluso de la Comisión europea, en la línea de favorecer al máximo la disponibilidad de espectro para la banda ancha en movilidad y para otros servicios de comunicaciones electrónicas, incluso pidiendo que se acelere el calendario de implantación propuesto desde el Ministerio.

A título ilustrativo se estima que las cantidades que el Gobierno va a tener que destinar para compensar los costes incurridos por operadores de televisión y usuarios como consecuencia del movimiento de canales para liberar el dividendo digital, estaría en torno a los 600 y 800 millones de euros. La introducción de un nuevo múltiple digital provocaría la necesidad de revisar toda la coordinación internacional, en parte ya realizada, y modificar los canales de los nuevos múltiples ya otorgados a los operadores, con los consiguientes costes adicionales.

4. Es inconcebible la asociación que se hace entre la planificación de un nuevo MUX y la estimación de pérdidas de 16.000M€ por la no aplicación de los beneficios del dividendo. Somos tajantes en decir que la planificación de un nuevo MUX no dañará la disponibilidad de disponer del espectro suficiente para poder acometer el salto cualitativo que significarán los servicios de banda ancha en movilidad.

Por todo lo anterior, la aprobación de esta proposición de ley tendría como consecuencia un aumento de los créditos presupuestarios, por lo que el Gobierno no presta la conformidad para su tramitación en virtud de lo establecido en el artículo 134.6 de la Constitución.

5. Y por último, según nuestros análisis, y tras realizar una prospección con la industria, cabe comentar que los costes estimados de recurrente anual que debería financiar el Estado para la difusión de este canal digital estaría al entorno de los 8 millones de euros para una cobertura poblacional del 85% y de unos 10 millones de euros si subimos el umbral de población al 90%. Cabe señalar que en dichos costes hemos supuesto que la contribución de señal hasta el satélite ya está prevista por cada uno de los radiodifusores. Si no fuera así, debería añadirse un coste adicional de 3 millones de euros anuales, independientemente de la cobertura poblacional.

Madrid, 14 de octubre de 2010

EL SECRETARIO DE ESTADO

José Luis de Francisco Herreró

El director general de Xarxes i Infraestructures de Telecomunicacions

Josep Ramon Ferrer i Escoda
Barcelona, 20 de octubre de 2010

Vet i aixecament de vet. Malgrat haver reunit més de 600.000 signatures vàlides –la majoria de les quals al País Valencià i Catalunya–, la ILP va ser a un pas de naufragar. La vice-presidenta i ministra de la Presidència, María Teresa Fernández de la Vega, va encarregar un informe que en desaconsellava l'aplicació: l'estat calculava que l'aplicació de la iniciativa popular costaria entre 600 milions i 800 milions d'euros.

Una quantitat del tot desproporcionada, si atenem un altre informe –encarregat per la Generalitat de Catalunya i elaborat per diverses empreses líders al sector de les telecomunicacions–, que en limitava el cost a 3,5 milions.

La mesa del Congrés va decidir aleshores de negar el vet impositat per l'executiu i de retornar la ILP al govern. La substitució de De la Vega per Alfredo Pérez Rubalcaba i el nomenament de Ramón Jáuregui com a nou ministre de la Presidència reblà el clau. La pressió exercida pels diputats del PSC i del PSPV-PSOE va donar fruits, i uns i altres van encendre el llum verd.

L'admissió a tràmit de la ILP no ha estat, ni de bon tros, una qüestió exclusiva del grup socialista. El 16 de desembre del 2010, a l'hotel Villarreal de Madrid, va tenir lloc una important reunió entre una delegació d'ACPV i diputats de diverses formacions. Una cimera multilateral que es repetí el 23 de març d'enguany a la sala Acuña del Congrés i en què van participar Josep Antoni Duran i Jordi Jané (CiU), Josu Erkoreka (PNB), Dani Fernández i Meritxell Batet (PSC), Josep Santamaría i Ferran Bono (PSPV-PSOE), Joan Ridao i Joan Tardà (ERC), Francisco Jorquera (BNG) i un representant d'Esquerra Unida en nom de Gaspar Llamazares.

D'una altra banda, Jáuregui va mantenir tot de converses no sols amb representants dels grups parlamentaris, sinó també amb ex-polítics i noms il·lustres de la societat civil que hi feien costat. Via telefònica o de manera presencial a la Moncloa, el ministre de la Presidència va dialogar amb l'ex-president català Jordi Pujol, amb el ponent constitucional Miguel Herrero de Minón, amb el presi-

dent de la Fundació per la Pau, Federico Mayor Zaragoza, i amb els abats de Montserrat i Poblet.

Finalment, el 6 de juliol passat, els presidents de les acadèmies basca, gallega i catalana eren rebuts a la Moncloa, conjuntament amb una expedició d'ACPV; en una trobada que significava el plàcet definitiu del PSOE a la ILP.

El pacte per a dur endavant la proposició de llei comptà més tard amb la posició expectant del PP, materialitzada en una absten-

en què l'ajuntament convidava l'estat a atorgar un tercer múltiplex a la Generalitat Valenciana –l'exigència *sine qua non* del Consell de Camps abans d'establir cap conveni de reciprocitat amb Catalunya–, es tractava d'una posició nítida en favor dels canals catalans. La mateixa de centenars d'ajuntaments en poder dels partits progressistes i també la Diputació de Castelló, que aleshores presidia Carlos Fabra. Fins i tot el president provincial del PP i de la Diputació de València, Alfonso Rus, va manifestar-se disconforme amb el tall de les emissions de TV3: "No em sembla bé, no és positiu", va afirmar. "Crec que els mitjans de comunicació han de ser lliures i opinar allò que estimen convenient. Els polítics també ho fem i hem de respectar els mitjans."

Les mostres de suport a la recepció de la cadena catalana al País Valencià van arribar a l'àmbit empresarial. L'ex-president de Foment del Treball (ara president de la CEOE), Joan Rossell, va signar una carta en què demanava el lliure accés dels valencians a TV3, i una representació de la patronal hotelera de Benidorm, Hosbec, també va fer-se present a la tradicional manifestació en commemoració del 25 d'Abril, centrada enguany a defensar les emissions de Televisió de Catalunya. Un fet inèdit que fa entendre la transversalitat d'aquesta demanda.

El 'tempo'. Els onze mesos transcorreguts des que la mesa del

Congrés va rebre el vet a la ILP amb la signatura del govern espanyol fins ara –que la cambra l'ha validada– han estat molt intensos al si del grup socialista. Més enllà del difícil moment polític i econòmic, els informes que arribaven dels diversos ministeris consultats desaconsellaven d'aplicar la proposició de llei "Televisió sense fronteres". Com ha estat dit, s'hi destaca la negativa del Ministeri d'Economia i Hisenda, que de seguida va acollir-se a l'article 134.6 de la carta magna espanyola, que concedeix a l'estat la possibilitat de refusar aquelles proposicions legislatives que impliquen una minva dels ingressos públics o un augment de la despesa.

A més, el govern de Zapatero ha insistit que el País Valencià es troba en condi-

Moció aprovada per unanimitat l'Ajuntament de Castelló, quan Fabra encara n'era alcalde.

ció al plenari del 13 de setembre que ben pocs auguraven mesos enrere. En aquest sentit, la dimissió de Francisco Camps, substituït per Alberto Fabra, va contribuir a aplanar el camí.

Fabra, delerós de transmetre una imatge més oberturista i procliu a l'entesa que no la del seu predecessor, tenia al currículum, a més, amb una fita de què no podien presumir gaires dirigents del PPCV: el febrer d'enguany, quan encara era alcalde de Castelló de la Plana, el seu consistori havia aprovat una moció per unanimitat en què la corporació demanava el restabliment de les emissions de TV3. Per bé que la moció incloïa un punt

MINISTERIO DE LA PRESIDENCIA

Reunió de la delegació d'ACPV i dels presidents de les acadèmies basca, gallega i catalana amb el ministre espanyol de la Presidència, Ramón Jauregui. La trobada, el propassat 6 de juliol, va significar el vist-i-plau definitiu a la presa en consideració de la ILP "Televisió sense fronteres".

cions de rebre TV3 sense la necessitat de ser obsequiats amb un altre múltiplex –el canal per què transiten les emissions de televisió digital terrestre (TDT), pel quan abans circulaven quatre emissores i avui n'hi caben sis–, la premissa que Camps sempre va brandar a l'hora de parlar de la tornada de TV3. L'ampliació de l'espai radioelèctric, no aconsellat per la UE, implicava també un cost addicional als operadors ja existents.

Estratègicament, el PSOE tampoc no volia convertir la guerra per TV3 al País Valencià en un eix del debat electoral. Després dels comicis del 22 de maig, l'actitud de Pérez Rubalcaba –a qui algunes fonts apunten com el gran avalista d'aquesta jugada– va resultar definitiva. Va fer veure que, en plena onada de crítiques ciutadanes per la baixa qualitat de la democràcia espanyola, la negativa a tramitar una ILP amb més de 600.000 signatures al darrere era incomprendible. El candidat socialista als comicis del 20 de novembre considerava alhora que al PP li seria molt difícil de situar-s'hi en contra.

Siga com siga, els assessors de Miguel Sebastián, ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, no li han deixat d'insistir que no és el moment de posar a disposició de les autonomies més mitjans tècnics, sobretot perquè el segon múltiplex és infrautilitzat per moltes de les autonomies que en disposen [vegeu quants en té cadascuna al gràfic de la pàgina següent]. En el cas valencià, de fet, la Generalitat hi té programats Canal 9 en alta definició en proves –que temps a venir s'hi consolidarà– i hi ha duplicat els tres canals de què ja disposa al primer múltiplex: Canal 9, el Nou 2 i el 24.9.

Així doncs, el ministeri circumscriu la reciprocitat entre els canals que comparteixen una mateixa llengua a l'ús de la infraestructura actual. Ampliar el nombre de múltiplex implicaria, segons Indústria, una replanificació de tots els múltiplex existents i un considerable esforç de coordinació a escala europea.

Via lliure. L'admissió a tràmit de la ILP al Congrés dels Diputats va comptar amb 193 vots favorables dels 341 diputats

presentes a la cambra. 145 van abstenir-se i només tres hi van votar en contra: Rosa Díez (UPyD) i els populars Carlos Aragonés –l'antiga mà drete d'Aznar– i Mariano Gallego. El zaplanista Miguel Barrachina, diputat per Castelló, va votar-hi favorablement, potser per error.

PSOE, CiU, PNB, Esquerra, IU-ICV, BNG, Coalició Canària i Nafarroa Bai van votar que sí, mentre el PP i Unió del Poble Navarrès (UPN) es decantaven per l'abstenció. A la sessió parlamentària van participar-hi tots els grups excepte UPN i UPyD.

La primera a expressar-s'hi favorablement va ser Uxue Barkos, que lamentà que avui "un xiquet navarrès pot veure dibuixos en qualsevol llengua del món, tret de l'èuscar". La diputada de Nafarroa Bai va reconèixer que "aquest debat s'ha catalanitzat una mica", però que és "de sentit comú".

Fernando Ríos, de Coalició Canària, va limitar-se a donar-hi suport, mentre que Francisco Jorquera, del BNG, va exigir la legalització a Galícia de la televisió pública portuguesa.

Un, dos o tres múltiples

El primer pla tècnic de la televisió digital terrestre (TDT) de l'estat espanyol fou aprovat l'any 1998 i va reservar a cada autonomia un múltiplex digital de cobertura autonòmica: aleshores els múltiples tan sols podien encabir quatre canals, però avui n'hi caben sis. El 2003, gràcies a la mediació de Josep Piqué, el govern de José María Aznar va concedir un múltiplex addicional a Catalunya, l'única autonomia que en tenia dos. El pla tècnic del 2005 va preveure la concessió d'un segon múltiplex a totes les comunitats, però fins ara només s'ha habilitat a les illes Balears, a Andalusia, a Múrcia, a Castella - la Manxa, a Madrid i al País Valencià, que el fa servir per a emetre Canal 9 en alta definició: a la resta de canals, hi duplica el senyal de Canal 9, el Nou 2 i el 24.9. És en aquest segon múltiplex on la Generalitat Valenciana podria haver normalitzat el senyal de TV3, però el govern de Francisco Camps va supeditar-ho a la concessió d'un tercer múltiplex, com només té Catalunya.

El republicà Joan Ridao va felicitar-se per "l'esforç dels promotors" i va destacar la feina de l'ex-diputat d'ERC Agustí Cerdà, present a la tribuna de convidats. En última instància, va demanar a la Generalitat Valenciana que "es convertesca, per fi, en garant de la reciprocitat", per arribar a una "pau per territoris: TV3 al País Valencià i Canal 9 a Catalunya".

Gaspar Llamazares, el portaveu d'IU, també va emfasitzar "l'impressionant suport" a la ILP, motivat per la "demanda social existent als diversos territoris autonòmics per a potenciar els mitjans de comunicació en llengua pròpia".

José Ramón Beloki, del PNB, va demanar: "Què hi ha més raonable que les possibilitats tècniques de la televisió digital afavoresquen el precepte constitucional de respecte i protecció a les diverses llengües de l'estat espanyol?"

A continuació, Montserrat Surroca, de CiU, va citar Mercè Rodoreda -"la llengua és l'ànima d'un país", va dir- i va recordar la moció aprovada per Fabra quan era alcalde.

En penúltim lloc va intervenir Jorge Fernández Díaz, diputat del PP per Barcelona, que va raonar l'abstenció del seu grup per què la ILP "mereix ser tractada" al Congrés, tot i que va apel·lar a les "sensibilitats" que desperta un tema com aquest, que "es debatrà en profunditat durant la propera legislatura".

El socialista Ferran Bono, per acabar, va proposar que "fem cas de la demanda de la ciutadania, que vol veure com més televisions en la seua llengua, millor", a més de criticar la "persecució" de Camps a ACPV. El mateix Camps que deu anys abans, a la mateixa cambra, havia home-natjat Víctor Balaguer. En català.

Sou l'únic valencià que va intervenir a la presa en consideració de la ILP "Televisió sense fronteres". Quina sensació us ha deixat aquest debat?

—N'estic molt satisfet. La ILP va recollir més de 651.000 signatures, moltes de les quals valencianes, i la cambra s'hi ha mostrat sensible. Els promotors d'aquesta iniciativa, en poden estar ben orgullosos.

—Esperàveu l'abstenció del PP?

—Dubtava si el PP s'abstindria o hi votaria en contra. El fet que Camps ja no hi siga ha afavorit l'abstenció, i també el període preelectoral que vivim aquests dies. Per al PP català resultava molt difícil de votar contra de la presa en consideració d'una iniciativa popular que compta amb el suport de 350.000 catalans. Salude aquesta posició del PP, doncs, i els convida a explorar tots els camins del consens per tal que raonem una resposta a la demanda ciutadana de poder sintonitzar TV3 al País Valencià.

—Penseu que si encara governara Camps el grup parlamentari popular hi hauria votat en contra?

—Almenys haurien tingut un debat intern molt intens, i és possible que, com una derivada d'aquesta discussió, hagueren acabat votant-hi en contra, sí. Camps ha pres mesures molt severes contra TV3, molt més que no Zaplana, que fou capaç de negociar amb Pujol no sols el manteniment de les emissions de TV3 al País Valencià, sinó fins i tot la recepció dels quatre canals de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals a través de la TDT.

—És la primera ILP presa en consideració al Congrés dels Diputats. Un símptoma d'anormalitat, sobretot ara que sentim veus al carrer que demanen una democràcia més rica.

—Més enllà del contingut de la proposició de llei, tots els grups hi han estat sensibles. La majoria de les ILP ni tan sols poden superar el control de la Junta Electoral Central. Caldria rebaixar el mínim de 500.000 signatures necessàries per a presentar-ne una.

—La Generalitat Valenciana ha insistit a dir que el problema és que el govern espanyol no li ha concedit el tercer múltiplex, que encara demana.